

Oslo Arbeiderparti tar Oslo inn i fremtidens arbeidsliv

Kamp for et seriøst og godt arbeidsliv er fundamentet for vår bevegelse. Vi har kjempet for et regulert og organisert arbeidsmarked med faste, hele stillinger. Vi har skapt et arbeidsliv der arbeidsfolk ikke må underby hverandre for å få jobb, med et mål om at alle skal oppleve trygghet, forutsigbarhet og ha et ord med i laget om sin egen arbeidshverdag.

Arbeid er forutsetning for økonomisk trygghet og dermed enkeltmenneskers frihet. Alle arbeidstakere skal ha det bra på jobb. Da trengs det en større innsats for et seriøst, anstendig og organisert arbeidsliv.

Arbeid er meningsfullt for den enkelte, gir rettigheter og trygghet, og et sosialt nettverk. Derfor må ordinært lønnet arbeid og faste ansettelser være utgangspunktet og målet for et inkluderende arbeidsliv

Et trygt og seriøst arbeidsliv

Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er en trussel mot samfunnet, den norske modellen, arbeidslivets grunnstruktur, og utfordrer tryggheten og sikkerheten i utsatte deler av arbeidslivet. Fallende organisasjonsgrad, useriøse forhold og liten grad av faste ansettelser preger enkelte bransjer.

I enkelte bransjer, som bl.a. bygg fortrenger innleie fra bemanningsforetak faste ansettelser. Innleide arbeidstakere har økt risiko for dårlige arbeidsvilkår, og mangler forutsigbarhet for arbeid og inntekt. Vi ønsker derfor endringer i regelverket for å begrense omfanget av innleie, og for å sikre at innleide arbeidstakere har norske lønns og arbeidsvilkår.

En sterk fagbevegelse er en forutsetning for å oppnå dette, særlig i de bransjene som er mest utsatt for lavlønnskonkurransen og sosial dumping. Derfor trenger vi en målrettet innsats for økt organisasjonsgrad i de mest sårbare delene av arbeidslivet.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Endre arbeidsmiljøloven slik at fast ansettelse forutsetter en fast stillingsstørrelse og ikke nulltimerskontrakter.
- Legge til rette for lokalt trepartssamarbeid ved regionale bransjeavtaler som forplikter partene i å bedre forholdene i den enkelte bransje
- Fortsette arbeidet for at sosial dumping ikke skal skje i Oslo havn, og at ILO-konvensjon 137 følges i Oslo havn
- Innføre midlertidig forbud mot innleie fra bemanningsselskaper i bygg- og anleggsbransjen i Oslofjordområdet til vi har fått på plass en regulering av innleie. Bare bedrifter med landsdekkende tariffavtaler med innstillingsrett må få rett til inngå avtale om innleie fra slike selskaper.
- Vi trenger en kraftinnsats for å inkludere nye landsmenn og arbeidsinnvandrere i den norske arbeidslivsmodellen, blant annet med målrettet opplysningsarbeid om hvordan og hvorfor man fagorganiserer seg.
- Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Økokrim må styrkes betraktelig, og arbeidet med å koordinere etatenes innsats må fortsette. Det er viktig at innsatsen rettes inn mot

Vedtatt på Oslo Arbeiderpartis årsmøte 2018

bakmennene og de som profiterer på kriminaliteten, ikke stråmennene og arbeiderne i førstelinja slik tilfellet ofte er i dag.

- Revisjonsplikten bør gjeninnføres for aksjeselskap og det bør stilles et minstekrav om avlagt svenne- eller fagbrev for å kunne drive håndverksbedrift.
- Ordningen med allmenngjorte tariffavtaler, som sikrer et lønnsgulv i utsatte bransjer, må gjøres mye enklere å ta i bruk.
- Sammen med fagbevegelsen finne nye tiltak som kan øke organisasjonsgraden og 40 styrke førstelinjeforsvaret i arbeidslivet – blant annet i form av mer informasjon både i 41 skolen og ved større offentlige prosjekter om hvordan man velger tillitsvalgte og 42 krever tariffavtale

Fremtidens arbeidsliv

Arbeidsmarkedet er i endring. Ny teknologi stiller nye krav, globaliseringen gir økt konkurranse. Omstillingen som arbeidslivet skal igjennom må skje i et klima preget av tillit, forståelse og respekt. Arbeidstakere må føle trygghet for jobb, lønn og framtid. Uten en endringsprosess bredt forankret i det norske trepartssamarbeidet vil vi risikere å svekke Norges posisjon i fremtidens globale, arbeidsmarked. Det er derfor det er Arbeiderpartiet sammen med fagbevegelsen som må ta Norge gjennom disse endringene

Skal vi bygge framtidens Oslo, må vi også bygge kompetanse. Når digitalisering og automatisering skyter fart vil alle bransjer stå overfor muligheter og utfordringer. Jobber vil bli borte, nye vil komme til, mens andre vil endre innhold. Det er viktig å utvikle arbeidstakernes kunnskap og kompetanse. Digital utvikling må ikke først og fremst være en måte å få ut «gammel» kompetanse. Virksomhetene må satse på og videreutvikle egne ansatte. De som investerer i sine medarbeidere, blir morgendagens vinnere.

En forsterket rett til etter- og videreutdanning, der arbeidsgiverne også tar et større ansvar, vil bidra til et mer seriøst arbeidsliv og styrke den ansatte, bedriften og konkurransekraften i Norge.

Da er det viktig med gode ordninger gjennom livslang læring for de som allerede er i jobb, og vi må sørge for gode og konkrete tiltak for de som har mistet fotfeste i arbeidslivet. Digitalisering kan gjøre etter- og videreutdanning mer tilgjengelig. Arbeidsgivere må følge opp med krav og reelle muligheter for ansatte og arbeidsledige til å gjennomføre studier og oppgradering av kompetanse.

Vi må sikre yrkesfagenes framtid og kvalitet. Det må utdannes flere til yrkesfagene og yrkesfagene må videreutvikles i takt med digitalisering og automatisering av arbeidslivet. Vi stiller krav til flere lærlingplasser. For å få til det må man ha en aktiv politikk der både det offentlige og næringslivet tar inn flere lærlinger.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Ha et arbeidsliv med høy organisasjonsgrad og øke fradraget for fagforeningskontingenten.
- Introdusere yrkesfagene tidlig i skoleløpet, sette bedrifter og skoler i tettere kontakt med hverandre, og sørge for at Oslo-skolen har gode fagutdanninger av høy kvalitet, med moderne utstyr og nok lærlingplasser i den andre enden
- Øke bevisstheten om, og heve statusen til yrkesfagene og sørge for flere fagarbeidere i alle bransjer.
- Øke kravet til antall lærlinger i virksomheter i offentlig sektor.

Vedtatt på Oslo Arbeiderpartis årsmøte 2018

- Øke lærlingtilskuddet for å få flere lærlingplasser
- Jobbe for en trepartsfinansiert reform for livslang læring, styrke retten til etter- og videreutdanning og gi incentiver til bedrifter som satser på sine ansatte.
- Sørge for å få alle arbeidstakere med på den teknologiske omstillingen gjennom gode utdannings- og kompetanseløp.
- Legge til rette for at offentlig og private arbeidsgivere utvikler «ansattreiser» for 97 ansatte som opplever at deres funksjon blir automatisert, Et eksempel i offentlig 98 sektor kan være at en arkivar videreutdannes til informasjonssikkerhetsansvarlig 99 gjennom et 12 måneders utviklingsløp når arkivene skal automatiseres.

Likestilling i arbeidslivet

Kampen for et likestilt samfunn har fortsatt en lang vei å gå. Norske kvinner tjener i gjennomsnitt 86 prosent av det menn tjener. Mye kan forklares med et kjønnsdelt arbeidsmarked og tradisjonelle, kjønnsdelte utdanningsretninger. Kvinner har i større grad gått inn i tradisjonelle mannsdominerte yrker, mens menn ikke har gått inn tradisjonelle kvinnedominerte yrker og utdanningsretninger. Langt flere kvinner jobber deltid, og mange ufrivillig. Dette er et strukturelt problem som ikke gir frihet og like muligheter. Kvinner er overrepresentert i midlertidige stillinger, og fortsatt er det flest menn i lederstillinger. Dette kan endres med politikk.

Oslo Arbeiderparti ønsker en utålmodig, og progressiv likestillingspolitikk. Noe av det første det rødgrønne byrådet vedtok etter valgseieren i 2015 var å følge den gamle arbeidsmiljøloven som ikke gir generell adgang til midlertidig ansettelse. Oslo kommune kan gjøre mer.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Innføre en kommunal redegjøringsplikt for likestillingsarbeidet og for lik lønn for likt arbeid
- Stille krav om minst 40% av hvert kjønn i (kommunal) lederopplæring
- Ha som ambisjon at at hvert kjønn er representert av minst 40% av kommunale virksomhetsledere
- Sørge for at kommunen rekrutterer kvinnelige mellomledere systematisk
- Innføre mål om likestilling i kommunens eierstyring
- Sørge for at kommunen praktiserer hele, faste stillinger, og arbeide for at flere kvinner jobber heltid
- Gjennomføre strategisk arbeid for å sikre heltidsstillinger
- Kommunale arbeidsgivere bør drøfte bruken av deltidsstillinger med de tillitsvalgte minst en gang i året
- Styrke arbeidet med likestilling i barnehager og skoler
- Vurdere å innføre kjønnsponng og likestillingsstipend på kjønnsdelte videregående studieløp
- Jobbe aktivt for at flere menn skal velge kvinnedominerte yrker
- Lage kommunal rekrutteringsstrategi for å motvirke kjønnsulikheter i videregående skole.

Nytt arbeidsliv i ordna former

Vi har ulike måter å drive virksomhet på og teknologiske nyvinninger utfordrer de tradisjonelle rollene i arbeidslivet. Franchise og kjøpesentre i varehandelen og

Vedtatt på Oslo Arbeiderpartis årsmøte 2018

formidlingsøkonomi innen persontransport, renhold, boligutleie, grafisk utforming og trykkerivirksomhet, er noen eksempler på det.

Denne måten å drive virksomhet på, utfordrer bedriftsdemokratiet og det tradisjonelle arbeidslivet og kan sette arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår under press. Vi får en uheldig utglidning der den som utøver styringsrett ikke alltid har formelt arbeidsgiveransvar, og der skillet mellom arbeidstaker og oppdragsgiver viskes ut.

Dagens lovverk fanger ikke opp alle utfordringene i det nye arbeidslivet. Konsekvensene er at arbeidstaker- og arbeidsgiverbegrepet utfordres, arbeidstakeres rettigheter svekkes og Norge mister skatteinntekter.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Sikre at alle ansatte har trygghet uavhengig av hvordan virksomhetene organiseres
- Arbeide for en regulering som sikrer at spørsmål om hms ikke settes til side
- Stille krav om at den som utøver styringsrett også har arbeidsgiveransvar og sikre ansatte ordinære arbeidstakerrettigheter.
- Sørge for skattlegging av internasjonale selskaper med virksomhet i Norge, i samarbeid med andre land.
- Sette ned et partssammensatt utvalg som utreder ulike nye former å drive virksomhet og vurderer regelendringer for å ivareta arbeidstakeres rettigheter og samfunnets interesser.

Arbeid til alle er jobb nummer 1

Å stå utenfor arbeidslivet er en stor belastning for den enkelte og et tap for storsamfunnet. Arbeidsledigheten er på vei ned i 13 av Oslos bydeler, samtidig hadde Søndre Nordstrand en ledighet på 4,6 prosent, tett etterfulgt av Gamle Oslo som har 4,4 prosent. Dette er over landsgjennomsnittet på 4,1 prosent. Tiltak for å øke sysselsettingen må være relevante med jobbmulighet i andre enden. Vi må unngå at slike tiltak fortrenger fast ansatte og utvikler seg til å bli en lettvinnt måte å få tilgang til billig arbeidskraft.

Vi mener derfor et samarbeid mellom NAV, virksomhet og tillitsvalgt er viktig både for å sikre at ansatte ikke dyttes ut og at arbeidstreningen er god og kompetansegivende og at de følges opp. Tiltaket arbeidstrening er mer enn bare en vei til en jobb, det er også *trening*. For personer som av ulike årsaker ikke har vært i arbeidslivet noensinne eller på flere år, så er arbeidstrening en måte å lære dem opp et sted. Arbeidstrening kan utnyttes av arbeidsgivere, men dette kan forhindres ved at veiledere får kapasiteten til å kunne følge opp brukerne ute på arbeidsplassene.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Styrke NAV lokalt sin kompetanse på arbeidsliv og arbeidsformidling,
- Styrke NAV sin kompetanse på oppfølging av arbeidstakere på arbeidsmarkedstiltak og sørge for at leverandører av arbeidsmarkedstjenester har god kompetanse.
- Tiltaksarrangører kan pålegges tilbakebetaling ved brudd på Forskrift om arbeidsmarkedstiltak.

Inkludering og mangfold i arbeidslivet

Vi må sørge for å øke yrkesdeltakelsen til unge mennesker med minoritetsbakgrunn og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Skal vi snu utviklingen og lykkes med inkludering og mangfold i arbeidslivet, må vi sørge for målrettede tiltak som virker for ulike grupper og mennesker. Derfor må vi sørge for gode incentiv- og støtteordninger som treffer og arbeidsmarkedstiltak og praksis som får mennesker over i fast jobb. Lønnskudd er et av virkemidlene som sørger for at flere arbeidsgivere er villig til å tilby flere faste ansettelser.

Det må gjøres mer interessant for arbeidsgivere å bli IA-bedrifter, samt å øke arbeidsgiveres kunnskap om hvilke muligheter det er for støtte og tilrettelegging når man ansetter personer med nedsatt funksjons- eller arbeidsevne.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Gjennomføre målrettet innsats for å flere mennesker med minoritetsbakgrunn i arbeidslivet
- Gjennomføre målrettet innsats for å inkludere flere mennesker med nedsatt arbeids- og/eller funksjonsevne i arbeidslivet.
- Mennesker med helseutfordringer knyttet til psykisk helse og rus skal ha samme oppfølging, rettigheter og tilrettelegging som andre mennesker med kroniske lidelser.
- Få flere unge under 25 år over i aktivitet, enten gjennom utdanning, arbeid eller tiltak.
- Unge som tar fagutdanning må sikres rett til læreplass.

Kompetansearbeidsplasser i Oslo

Oslo Arbeiderparti er opptatt av at Oslo beholder og utvikler nye kompetansearbeidsplasser. Både NRK og Politihøgskolen har planer om å flytte fra sine eksisterende lokaler. Oslo Arbeiderparti mener det er viktig at disse arbeidsplassene forblir og videreutvikles i Oslo

Oslo kommune som arbeidsgiver

Fast heltidsstilling, skal være hovedregelen i Oslo kommune. Det første det arbeiderpartiledede byrådet i Oslo, gjorde etter vi kom til makten var å ikke åpne for generelle midlertidige ansettelser i Oslo kommune da regjeringen endret arbeidsmiljøloven. Det var et tydelig politisk signal om at faste ansettelser skal være hovedregelen.

Deltidsarbeid er en av arbeidslivets største problemer og en likestillingsutfordring, da det i hovedsak er kvinner som jobber deltid. Deltid gir uforutsigbarhet for jobb, inntekt, pensjon og fritid. Deltid gir tapt arbeidserfaring og jobbtilknytning, og gjør at kvinner ikke får høyere stillinger eller høyere lønn. Oslo arbeiderpartiet vil arbeide aktivt for å redusere deltidarbeidet i Oslo kommune,

Oslo Arbeiderparti vil:

- Sørge for at utlyste stillinger i Oslo kommune som hovedregel er 100 %.
- Dersom arbeidsgiver gir avslag på økt stillingsstørrelse, må arbeidsgiver tydeligere dokumentere hvilken ulempe økt stillingsstørrelse vil medføre.
- Prøve ut lokalt forankrede kommunale vikarpooler for å dekke opp fravær.
- Oslo kommune skal se på mulighetene for intern omplassering på tvers av etater for arbeidstakere som er ute av arbeidslivet på grunn av sykdom, skade eller lyte

Vedtatt på Oslo Arbeiderpartis årsmøte 2018

- Oslo kommune skal i større grad legge til rette for at ungdom kan ha sesongbaserte jobber i kommunen, herunder særlig sommerjobb.

Offentlige velferdsoppgaver er et offentlig ansvar og skal skje under offentlig styring og kontroll

Offentlig sektor er bærebjelken i velferdsstaten. Ressursene fellesskapet bruker på velferd, bør gå til best mulig kvalitet på tjenestene. Kvaliteten påvirkes blant annet arbeidsvilkårene til de ansatte. Arbeiderpartiet ønsker ikke anbudsprosesser der det konkurreres på ansattes lønns- og arbeidsvilkår. På kjerneområder som helse, skole, barnevern og eldreomsorg skal det være gode offentlige tilbud som omfatter alle. Grunnleggende velferdstjenester skal ikke privatiseres eller kommersialiseres. Oslo Arbeiderparti mener dette vi gi helhetlig politisk styring og kontroll av tjenestene og gi tettere samarbeid mellom brukere, ansatte og eiere.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Sikre offentlig styring av offentlige velferdsoppgaver
- Stille strengere krav til at pengene går til velferdstjenesten framfor at overskuddet går til de private tilbyderne.
- Sikre flere lukkede anbudsprosesser for ideelle aktører der det er mulig, og gjennom det stille krav om tilsvarende lønns- og pensjonsvilkår som for offentlig ansatte.
- Oslo kommune må kunne ta tilbake oppgaver når ivaretagelse av viktige samfunnsmessige oppgaver tilsier det

Tillitsbasert styring og ledelse

Byrådet har igangsatt et arbeid med tillitsbasert styring og ledelse i Oslo kommune. Tillitsreformens mål skal være å gi trygge og likeverdige tjenester og fjerne unødvendig kontroll og stoppeklokkeomsorg. Her går Oslo kommune foran med å vise at man kan få bedre tjenester ved å gi tillitt til ansatte som arbeider med å levere kommunens tjenester.

Oslo Arbeiderparti vil at:

- Innføre og videreutvikle tillitsreformen og trepartssamarbeidet i hele kommunen.
- Skape en kultur hvor medarbeidere trygt kan rapportere om feil og lære av disse.
- Fjerne tidsregistrering i hjemmebaserte tjenester.
- Gi ansatte mer tid til fag og mindre tid på rapportering.

Oslo kommune skal gå foran for et anstendig arbeidsliv

Oslo Arbeiderparti mener det offentlig må bruke sin innkjøpsmakt. Staten, helseforetakene, fylkene og kommunene står for massive innkjøp hvert eneste år. Innkjøpene påvirker markedet⁸, og bør utøves bevisst. Oslo kommune har innført landets beste regler for offentlige innkjøp og anbud. Byrådet i Oslo har innført Oslomodellen for et anstendig arbeidsliv. Oslo arbeiderparti mener Oslomodellen bør være mal for alle offentlige etater som ønsker å spille en aktiv rolle i kampen mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping og for å sikre kvalitet på offentlige byggeprosjekter og innkjøp.

Ingen regler er gode nok før de er gjennomført og fulgt opp. Kontroll av leverandører og kompetanse hos innkjøpere er avgjørende for å lykkes i kampen mot arbeidslivskriminalitet.

Vedtatt på Oslo Arbeiderpartis årsmøte 2018

Oslo kommune har også etablert HMSREG, et banebrytende system for oppfølging av modellen ute hos byggherrer. For å unngå at arbeidslivskriminalitet flytter seg fra en kommune til en annen, mener Oslo Arbeiderparti alle norske kommuner bør ta i bruk HMSREG eller et tilsvarende system.